

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ASEAN Curriculum Sourcebook

ความเป็นมาและความสำคัญของ ASEAN Curriculum Sourcebook

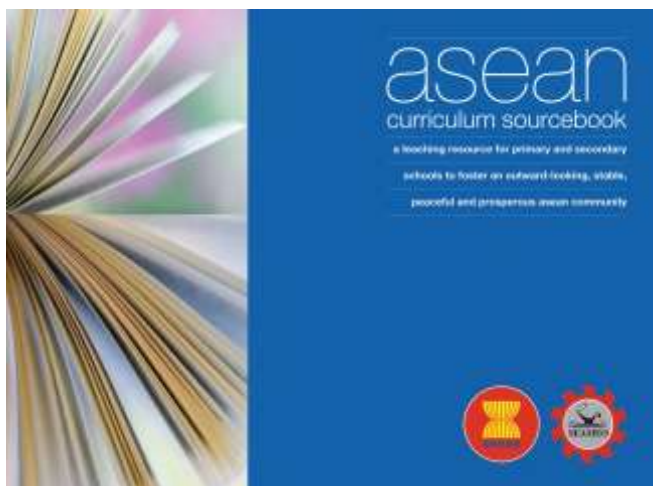
สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงของโลกและตระหนักถึงการพึ่งพาซึ่งกันและกันของชาติต่าง ๆ ได้สนับสนุนและพัฒนาความสนใจร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีพื้นที่รวมกัน ขนาด 4.4 ล้านตารางกิโลเมตร จำนวนประชากร ประมาณ 600 ล้านคน และดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดมูลค่า GDP รวม ประมาณ 1.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ด้วยเหตุนี้ อาเซียนจึงเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันเพื่อให้เยาวชนอาเซียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการพึ่งพาซึ่งกันและกันทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประชาชน เศรษฐกิจ การเมือง และระบบนิเวศ รวมทั้งตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของตนเองอย่างไร และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกสร้างความรู้และทักษะของศตวรรษที่ 21 เช่น การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ นวัตกรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความร่วมมือ สื่อและความรู้เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้เรียน

การศึกษาจะต้องเสริมสร้างให้เยาวชนเป็นผู้ที่สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ และตอบสนองต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างอนาคตที่ดียิ่งขึ้นของตนเอง ครอบครัว และภูมิภาคอาเซียน อาเซียนสนับสนุนแนวทางปฏิบัติที่ร่วมแรงร่วมใจกันมากขึ้นในการทำงานร่วมกันของภูมิภาคด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อช่วยให้ตระหนักถึงเป้าหมายที่กว้างยิ่งขึ้นของอาเซียน ได้แก่ การมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง การมีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีความเป็นเอกภาพและความปรองดองกันของอาเซียน โดยหัวใจของการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายนี้ คือ การพัฒนาสื่อการสอนที่มุ่งเสริมสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และสร้างอัตลักษณ์ที่เหมือนกันของอาเซียน ซึ่งอธิบายไว้อย่างชัดเจนในคุณลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของ “แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC)” รวมถึงการสร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันที่รวมกันเป็นหนึ่งเดียวและมีความปรองดองเพื่อส่งเสริมสภาพชีวิตความเป็นอยู่และสวัสดิการที่ดีของประชาชน การสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งเพื่อความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น การเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน การสำนึกในความรับผิดชอบต่อร่วมกัน การส่งเสริมการพัฒนา มนุษย์และสังคม การเคารพในหลักการของเสรีภาพ ความเท่าเทียมทางเพศ การส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน การเสริมสร้างความยุติธรรมทางสังคม การส่งเสริมการเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา ศาสนาของประชาชนในอาเซียน การมุ่งเน้นค่านิยมร่วมกันของประชาชนที่มีจิตวิญญาณของความเป็นหนึ่งในความหลากหลาย และนำมาประยุกต์เพื่อแสดงสภาพความเป็นจริง โอกาส และความท้าทาย การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการและการปกป้อง รวมถึงความยุติธรรมและสิทธิทางสังคม และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

การศึกษาจึงเป็นกุญแจสำคัญสำหรับพลเมืองอาเซียนเพื่อให้ตระหนักรู้ถึงการเชื่อมโยงหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับตน และสร้างทักษะที่จำเป็น องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) ตระหนักดีว่า คุณภาพของการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลง ในขณะที่เดียวกันก็คงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ประจำท้องถิ่นของตนอย่างเข้มแข็ง ความตระหนักดังกล่าวเป็นพลังสร้างความมุ่งมั่นของ SEAMEO ที่จะสนับสนุนจุดมุ่งหมายของการรวมตัวกันเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก รวมถึงการเพิ่มความเข้าใจและความร่วมมือในภูมิภาคตลอดมา นอกจากนี้ ค่านิยมที่เห็นร่วมกันเกี่ยวกับการร่วมมือทางการศึกษาระหว่างประเทศให้มากขึ้น เป็นสิ่งที่นำ SEAMEO และอาเซียนเข้าด้วยกัน ด้วยความมุ่งมั่นอย่างจริงใจที่จะร่วมกันเพื่อจุดมุ่งหมายของการเปลี่ยนวิถีคิดและพัฒนาพฤติกรรมของเยาวชนอาเซียน เพื่อให้เกิดการตระหนักเกี่ยวกับประเพณีและอัตลักษณ์ของตนเองมากขึ้น

สำนักงานเลขาธิการอาเซียน SEAMEO และ USAID รวมทั้งนักการศึกษาของประเทศสมาชิก ทั้ง 10 ประเทศ ได้ร่วมมือกันพัฒนา ASEAN Curriculum Sourcebook ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้พลเมืองอาเซียนหันกลับมาใช้ประโยชน์ ให้คุณค่าและคงไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมอาเซียน ค้นหาวิถีทางที่พลเมืองอาเซียนดำรงชีวิตและปรับตัวเข้ากับความเป็นจริง ณ ปัจจุบัน และแสวงหาโอกาสท่ามกลางความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นก้าวที่สำคัญเพื่อให้บรรลุถึงสิ่งที่อาเซียนจะต้องดำเนินการ และคำนึงถึงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเริ่มจัดทำ ASEAN Curriculum Sourcebook ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 และปรับปรุงรายละเอียด เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2555 ณ ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 30 - 31 พฤษภาคม 2555 ณ ประเทศกัมพูชา และที่ประชุมรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของอาเซียนรับรองที่ประชุมรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของอาเซียน ระหว่างวันที่ 3 - 5 กรกฎาคม 2555 ณ ประเทศอินโดนีเซีย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของทุกประเทศได้ตกลงร่วมกันว่า จะนำ ASEAN Curriculum Sourcebook ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละประเทศ ตามบริบทของแต่ละประเทศ ซึ่ง ASEAN Curriculum Sourcebook ถือเป็นหลักสูตรแกนกลางของอาเซียนภายใต้ปรัชญาขั้นพื้นฐาน การไม่แทรกแซง สิทธิมนุษยชน ยกกระดับความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของอาเซียนเพื่อการแข่งขันกับ

กลุ่มประเทศ หรือภูมิภาคอื่น เพื่อให้เยาวชนอาเซียนมีบริบทของการอยู่ร่วมกัน

(ที่มา: http://www.asean.org/images/2012/publications/ASEAN%20Curriculum%20Sourcebook_FINAL.pdf)

ASEAN Curriculum Sourcebook มุ่งที่จะช่วยทั้งครูและผู้เรียนในการค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ในทุกรายวิชา และระดับชั้นเรียนเกี่ยวกับอาเซียนโดยรวม เพื่อจะได้ค้นพบจุดยืนและอัตลักษณ์ของตนเอง ซึ่งพวกเขา รวมทั้งครอบครัว เพื่อนบ้าน และประเทศ ต่างเป็นส่วนสำคัญของอาเซียนในขณะที่มุ่งพัฒนา เพื่ออนาคตที่ดีกว่า ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงถือว่า ASEAN Curriculum Sourcebook เป็นคลังข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปใช้ในฐานของเอกสารอ้างอิงที่สำคัญ เมื่อมีการทบทวนหลักสูตรของประเทศในอนาคต เป็นคลังข้อมูลที่ครูทั่วทั้งอาเซียนสามารถนำไปใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจ ความเกี่ยวพันของตนเองในหลาย ๆ ด้านกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจตนเองทั้งในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล และเป็นสมาชิกของชุมชน ประเทศ และภูมิภาคของตนเอง ในขณะที่เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้เรียนจะได้ เข้าใจความซับซ้อนที่ทำให้ประชาชนและอาณาประเทศทั่วทั้งอาเซียนมีความเชื่อมโยงกัน สามารถแลกเปลี่ยน และชื่นชมธรรมชาติที่ต่างกัน และมองเห็นเส้นทางใหม่ซึ่งประชาคมอาเซียนสามารถทำงานด้วยกัน เพื่อให้ “เป้าหมายเดียวกัน (One Vision)” เป็นจริง และเพื่ออนาคตที่รุ่งโรจน์ยิ่งขึ้นของอาเซียน

ASEAN Curriculum Sourcebook ได้ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนและเสริมหลักสูตรปัจจุบันของประเทศสมาชิกอาเซียน การออกแบบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่แนะนำได้จากการสรุปกรอบแนวคิดจากการ ทบทวนและวิเคราะห์หลักสูตร ประกอบกับตำราและเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ ที่ประเทศสมาชิก อาเซียนใช้ในโรงเรียน โดยการวิจัยที่จัดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2553 ซึ่งได้ตรวจสอบถึงกระบวนการ นำเนื้อหาอาเซียนเข้าไปอยู่ในชั้นเรียนต่าง ๆ และเข้าไปอยู่ในเนื้อหาวิชาของแต่ละประเทศ รวมทั้ง ตรวจสอบว่ามีเนื้อหาอาเซียนในหลักสูตรใดบ้างที่มีความเหมาะสม เน้นโอกาสสำหรับการพัฒนาคุณภาพ ของหลักสูตร ความร่วมมือในภูมิภาคด้านการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน และชี้ให้เห็นแนวทางในการเรียน การสอนที่มากกว่าการสำรวจด้านขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกาย และวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วย เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประเทศชาติ ประชาชน และวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ในภูมิภาค แต่ยังช่วยสร้าง ความเข้าใจระหว่างเชื้อชาติต่าง ๆ อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ในการสำรวจความเหมือน และความแตกต่าง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาคม ภูมิภาค และโลก ความสนใจของกลุ่มและแต่ละประเทศ ในการสนับสนุนหลักการและวิธีการที่ประชาชนของอาเซียนสามารถร่วมมือกันในแต่ละสาขาและแต่ละระดับ ของสังคม เพื่อพัฒนาสภาพเดิมของชุมชน ประเทศชาติ และภูมิภาคของตน ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ของ ASEAN Curriculum Sourcebook คือ การทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของกลุ่มนานาชาติ ทักษะคิด นวัตกรรม ความร่วมมือที่เข้มแข็ง และความสำนึกร่วมกันของประชาชนที่กำลังปรับตัวให้เข้ากับสังคม และเศรษฐกิจโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะช่วยทำให้บรรลุเป้าหมายที่กว้างขึ้นของอาเซียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะส่งผลให้สามารถปลูกฝังความเป็นเจ้าของร่วมกัน และความภาคภูมิใจร่วมกัน ในความหลากหลายของอาเซียน จะช่วยให้ผู้เรียนในวันนี้กลายเป็นผู้นำ เป็นแรงงาน และเป็นพลเมือง ในอนาคต สามารถนิยามและเห็นคุณค่าของการที่ตนเองมีจุดยืนเฉพาะของตนในอาเซียน ตระหนักว่า สิ่งเหล่านี้สร้างเสริมประสบการณ์และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตนในชุมชน ประเทศ ภูมิภาคและโลกอย่างไรต่อไป

ภาพรวมของ ASEAN Curriculum Sourcebook

กรอบเนื้อหาใน ASEAN Curriculum Sourcebook ประกอบด้วย 5 กรอบเนื้อหา (Themes) ได้แก่

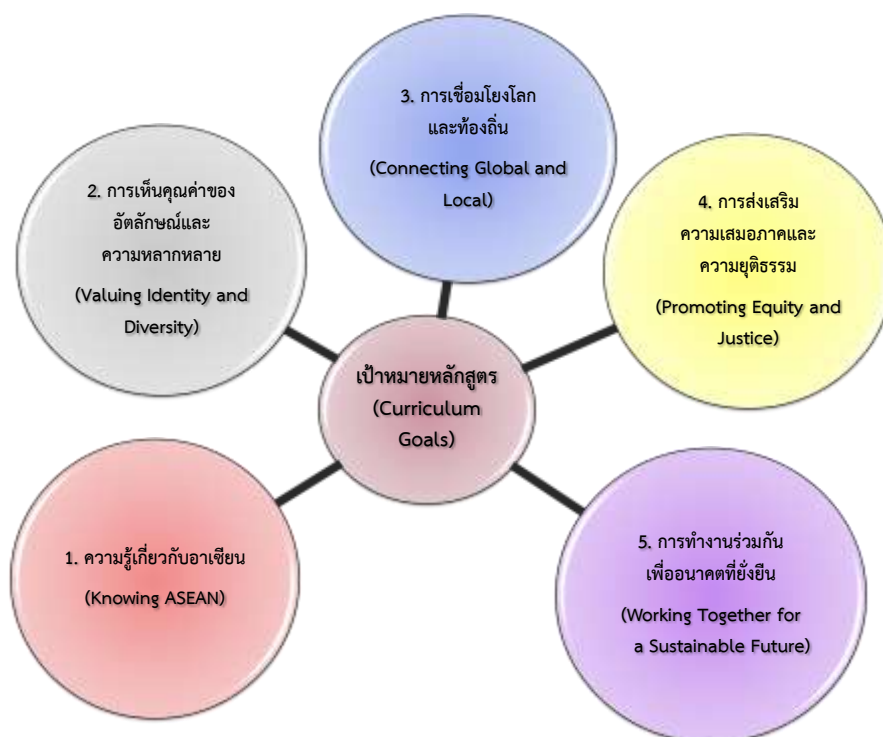
1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN) คือ การเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนใน 4 ประเด็นหลัก คือ โครงสร้าง ความเป็นสมาชิก ความมุ่งประสงค์ และแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งศึกษาความหมายความสำเร็จ และความท้าทายในอนาคตของอาเซียน

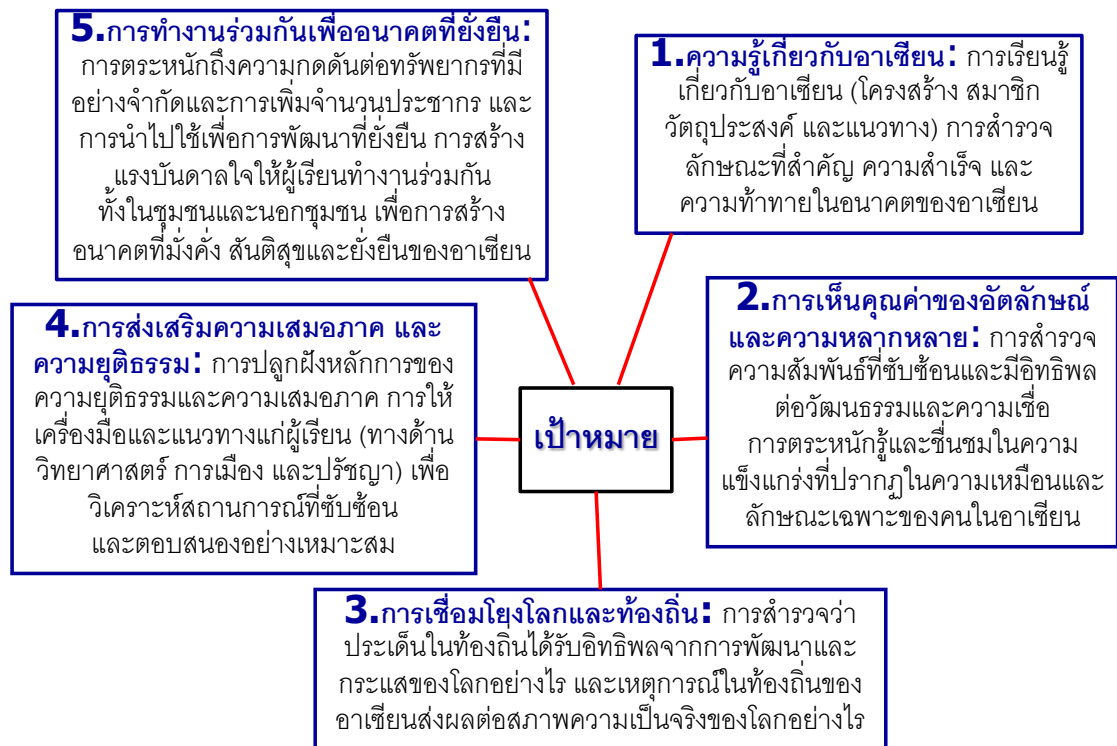
2. การเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity) คือ การสำรวจ ศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดวัฒนธรรม ความเชื่อ ทัศนคติ และเห็นคุณค่าในความแข็งแกร่งซึ่งมีอยู่ในความเหมือนของประชาชน (ส่วนบุคคล หรือกลุ่ม) เช่นเดียวกับ ลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน

3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local) คือ การศึกษาผลกระทบของการพัฒนาและทิศทางความก้าวหน้าของโลกต่อท้องถิ่น และเหตุการณ์ในท้องถิ่นประชาคมอาเซียนที่มีผลต่อสังคมโลก

4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice) คือ การส่งเสริมหลักการแห่งความเสมอภาคและยุติธรรม โดยจัดหาเครื่องมือการเรียนรู้พร้อม แหล่งค้นคว้า นำไปสู่การสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และเกิดการตอบสนอง แสดงออกที่เหมาะสม

5. การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working Together for a Sustainable Future) คือ ทัศนคติถึงผลที่เกิดจากการที่ทรัพยากรมีจำกัดและประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ผลกระทบต่อความยั่งยืน กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกันทั้งในระดับชุมชนและกลุ่มสังคมที่ใหญ่กว่า นำไปสู่การสร้าง ความเจริญรุ่งเรือง สันติสุข และอนาคตที่ยั่งยืนของประชาคมอาเซียน

6

กรอบเนื้อหาแต่ละกรอบจะประกอบด้วยแนวคิดหลัก ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกอาเซียน แนวคิดเหล่านี้จะสะท้อนเป้าหมายของประชาคมอาเซียน และสนับสนุนวัตถุประสงค์ของ ASEAN Curriculum Sourcebook ซึ่งจะช่วยให้ครูเห็นประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ เข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้มากที่สุด นอกจากนี้ กรอบเนื้อหายังสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) และรองรับแผนกลยุทธ์ ด้วยเหตุนี้ จึงจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป้าหมายและพันธกิจของอาเซียนผ่านเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ และวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่ง ASEAN Curriculum Sourcebook แบ่งการจัดการเรียนรู้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครอบคลุม 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา ภาษาและวรรณกรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และเทคโนโลยีการศึกษา โดยพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่าน 5 กรอบเนื้อหา (Themes) และช่องทาง 4 ช่องทาง (Pathways) ได้แก่

1. **ประชาชน (People)** ตัวบุคคล กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม รัฐบาลและพลเมือง สุขภาพ ความปลอดภัย บทบาททางเพศ และบทบาทระหว่างชั้นอายุภายในครอบครัว และสังคม
2. **สถานที่ (Places)** ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะภูมิประเทศ ระบบนิเวศ ภูมิอากาศ ผลกระทบจากพลวัตธรรมชาติต่าง ๆ
3. **สื่อ (Materials)** สิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค สิ่งประดิษฐ์ งานหัตถกรรม งานศิลป์ และงานประดิษฐ์ศิลปะโบราณ
4. **แนวคิด (Ideas)** ศาสนา ระบบความเชื่อ ปรัชญา ค่านิยม รูปแบบการปกครอง แง่คิดเกี่ยวกับโลก เทคโนโลยี การยอมรับและการปรับตัว

รวมทั้งใช้คำถามสำคัญ (Essential Questions) ที่เน้นกระบวนการคิดที่สำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหา เป็นต้น และเป็นคำถามที่เชื่อมโยงกับ Pathways และ Themes ที่กำหนด โดยมีตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ใน 7 สาขาวิชา ที่ออกแบบด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design Process) ซึ่งมีรายละเอียดเพียงพอต่อการรองรับหลักสูตรของแต่ละประเทศมีอยู่แล้ว และมีความยืดหยุ่นเพียงพอต่อการนำไปประยุกต์ใช้ตามวิธีการเรียนการสอนของประเทศสมาชิกอาเซียน

ทั้งนี้ ช่องทางการเรียนรู้ทั้ง 4 ช่องทางจะเป็นกระบวนการ หรือแนวทางเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านกรอบเนื้อหา ในขณะที่วิเคราะห์ประเด็นที่ซับซ้อนผ่านมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งมีรายละเอียดของกรอบเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกันในระหว่างชั้นปี โดยเนื้อหาของแต่ละช่องทางหลักมุ่งให้ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง และช่องทางแต่ละช่องทางจะมีความเชื่อมโยงและส่งผลกระทบบซึ่งกันและกัน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อกล่าวถึงสถานที่และประชาชน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับอิทธิพลของภูมิศาสตร์และภูมิอากาศที่มีต่อวัฒนธรรม และยังสามารถเรียนรู้ว่า ระบบนิเวศและลักษณะทางกายภาพ (สถานที่) เป็นตัวกำหนดแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ (สื่อ) และทรัพยากรทางธรรมชาติซึ่งส่งผลต่อบทบาททางเพศและบทบาทระหว่างรุ่นในแง่ของแรงงาน (ประชาชน) หรือเมื่อศึกษาหัวข้อการย้ายถิ่นฐาน ผู้เรียนจะได้เห็นว่า ตำแหน่งของภูมิประเทศมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่และการแลกเปลี่ยนของความเชื่อทางศาสนา (แนวคิด) นอกจากนี้ เนื่องจาก “ประชาชน สถานที่ สื่อ และแนวคิด” เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานประสบการณ์ของมนุษย์ จึงสามารถขับเคลื่อนความสัมพันธ์ระหว่างนานาชาติในอาเซียน และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นต่อกันระหว่างผู้เรียนทุกวัย

ภาพรวมของ ASEAN Curriculum Sourcebook จะแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน ผ่านกรอบเนื้อหาทั้ง 5 กรอบเนื้อหา และช่องทางการเรียนรู้ทั้ง 4 ช่องทาง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

กรอบเนื้อหา ช่องทาง	ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	การเห็นคุณค่า ของอัตลักษณ์และ ความหลากหลาย	การเชื่อมโยงโลก และท้องถิ่น	การส่งเสริม ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม	การทำงานร่วมกัน เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน
ประชาชน	การรับรู้ที่ ประชาชนของอาเซียนต่างมีสิ่งที่เหมือนกัน หรือคล้ายกัน มาตั้งแต่ในอดีต และรับรู้ ว่า พวกเขาสามารถทำงานร่วมกันเพื่อสันติภาพและความมั่งคั่ง	การชื่นชมความเหมือนของประชาชน (รายบุคคลและกลุ่ม) เช่นเดียวกับชื่นชมบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกัน และการเห็นคุณค่าของการแบ่งปันสิ่งเหล่านี้ เช่นเดียวกับ การชื่นชม อัตลักษณ์แต่ละบุคคล	การเข้าใจว่า วัฒนธรรมชุมชน และชาติของตน มีอิทธิพลอย่างมากต่อวัฒนธรรมชุมชน และชาติอื่น และในทางกลับกัน วัฒนธรรมของตนก็ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอื่นด้วยเช่นกัน	การให้ หรือปลูกฝังจิตสำนึกที่จะประเมินความเสมอภาคและความยุติธรรม ผลลัพธ์ของการกระทำ หรือทางเลือกของบุคคลอื่น และ ความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างบุคคลและกลุ่ม	การตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อเอาชนะความท้าทายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในระบบต่าง ๆ เช่น สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม
สถานที่	การมองเห็นว่า ประเทศอาเซียนพบกับทั้งความท้าทายและโอกาส และเข้าใจว่า อาเซียนให้กลไกและนโยบายในการรวมภูมิภาคอาเซียนเข้าไว้ด้วยกัน	การตระหนักว่า ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรท้องถิ่นอาจสร้างทรรศนะและวิถีชีวิตที่ต่างกัน	การเข้าใจว่า สถานที่ถูกเชื่อมต่อกัน หรือแยกออกจากกันได้หลายวิธี และสิ่งนี้ส่งผลกระทบต่อประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน ในหลายด้าน	การตระหนักถึงการพึ่งพาซึ่งกันและกันของสถานที่ในเมืองและชนบท เช่นเดียวกับข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน	การตระหนักว่า การปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มต่อสิ่งแวดล้อม สามารถส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อื่น และตระหนักว่าการช่วยผู้อื่นเมื่อเขาต้องการจะช่วยสร้างความยืดหยุ่นของภูมิภาค

กรอบเนื้อหา ช่องทาง	ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	การเห็นคุณค่า ของอัตลักษณ์และ ความหลากหลาย	การเชื่อมโยงโลก และท้องถิ่น	การส่งเสริม ความเสมอภาคและ ความยุติธรรม	การทำงานร่วมกัน เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน
สื่อ	การเข้าใจว่า นโยบายของ ภูมิภาคอาเซียนด้าน การแลกเปลี่ยนทาง เทคโนโลยี พลังงาน และ ความช่วยเหลือด้าน สาธารณสุขจะนำมาซึ่ง การขยายตัวทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและผลประโยชน์ ทางกายภาพ	การตระหนักว่า ทุกวัฒนธรรมพยายามที่จะ ตอบสนองความต้องการ พื้นฐานของมนุษย์ และ การเข้าใจว่าทรัพยากรที่มี อยู่ต่างกันแตกต่างกันในแต่ละ พื้นที่	เกิดการตระหนักว่า มีวิธีการหลายวิธีที่ทรัพยากร สินค้า เงิน และการบริการ จะโยกเปลี่ยนจากสถานที่ หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และ กระบวนการเหล่านี้ เปลี่ยนแปลงอย่างไรในเวลา ที่ต่างกัน และสิ่งเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ ของประชาชนอย่างไร	การรับรู้ว่าการเข้าถึงวัตถุประสงค์ เทคโนโลยี และ บริการส่งผลกระทบต่อการศึกษา และความเป็นอยู่ที่ดีของ พลเมืองแต่ละคน เช่นเดียวกับความยั่งยืน ทางการเมืองและสังคม ของชุมชน	การเข้าใจว่า นโยบาย ทางเศรษฐกิจและ ทรัพยากร ตลอดจน การปฏิบัติมีผลกระทบต่อ สวัสดิภาพของผู้อื่น และ เข้าใจว่า ควรมีการ ตรวจสอบทั้งผลดีและ ผลเสียทั้งในระยะสั้น และระยะยาว
แนวคิด	การเข้าใจว่า การแลกเปลี่ยน ทางความคิดในอาเซียน ช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ ที่ดีของชาติอาเซียน และประชาชน	การตระหนักว่า กลุ่มมนุษย์ จะสร้างสรรค์ความคิดใหม่ สำหรับสร้างสิ่งต่าง ๆ และ คิดค้นวิธีการบอกเล่า เรื่องราวของตนเอง อย่างต่อเนื่อง และ ในขณะที่เดียวกันก็จะอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และประวัติศาสตร์	เกิดการตระหนักว่า มีการแลกเปลี่ยน แนวความคิด เทคโนโลยี ข้อมูล การปฏิบัติ และ สุนทรียศาสตร์ มีหลายวิธี ซึ่งส่งผลกระทบต่อกิจวัตร ประจำวันของชุมชนในที่ ต่าง ๆ	การเข้าใจว่า ความเสมอภาค และความยุติธรรมได้รับการ นิยามโดยกลุ่มที่แตกต่าง กันในแต่ละช่วงเวลา และ สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อ วิธีคิดของประชาชนและ การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความเสมอภาคและความ ยุติธรรมในปัจจุบันอย่างไร	การรับรู้ว่าการจัดการกับ ปัญหาที่ซับซ้อน การค้นหา ความคิดและมุมมองใหม่ ๆ สามารถช่วยให้เกิดผลลัพธ์ ที่มั่นคงและยั่งยืน

ASEAN Curriculum Sourcebook) หรือหลักสูตรแกนกลางอาเซียนนี้ออกแบบมาเพื่อเป็นเครื่องมือ และข้อมูลอ้างอิงที่ยืดหยุ่น ซึ่งครูสามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการสอน หรือข้อมูลเสริมจากสิ่งที่ครูสอน กรอบเนื้อหาแต่ละกรอบเนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงกัน สามารถนำไปอธิบายในเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ของ แต่ละระดับการเรียนรู้ และปรับใช้กับระดับที่สูงกว่า หรือต่ำกว่าได้ เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียน แต่ละประเทศไม่ได้กำหนดหลักสูตรสำหรับโรงเรียน “ประถมศึกษา” “มัธยมศึกษาตอนต้น” และ “มัธยมศึกษาตอนปลาย” ที่เหมือนกัน และไม่ได้จัดระดับชั้นเรียนที่เหมือนกัน ดังนั้น ระดับการศึกษา ที่กำหนดใน ASEAN Curriculum Sourcebook จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักการศึกษาในการ เลือกใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน หลักสูตรแกนกลางอาเซียนนี้จึงสามารถประยุกต์ใช้ได้ตามความต้องการของ ประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากหลักสูตรของประเทศอาเซียนมีความหลากหลาย หรือแตกต่างกันมาก ด้วยเหตุนี้ แม้ว่าครูอาจมีเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมือนกันในแต่ละประเทศ หรือในแต่ละชุมชน แต่การใช้ หลักสูตรแกนกลางอาเซียนอาจแตกต่างกันออกไป ครูต้องหาแนวทางการนำไปใช้สำหรับชั้นเรียนของตนเอง เนื่องจากบทเรียนแต่ละบทใช้เวลาในชั้นเรียน ใช้สื่อ และกิจกรรมที่แตกต่างกัน ตั้งแต่กิจกรรม เตรียมความพร้อมจนถึงบทสรุป ดังนั้น ครูควรเลือกใช้บทเรียนที่เหมาะสมกับการจัดระดับชั้นปีและตาม ความต้องการของหลักสูตรของตน และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำ เอกสารแนวทางการนำ ASEAN Curriculum Sourcebook สู่การปฏิบัติ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยให้แนวทางและรายละเอียด ตัวอย่างการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ ASEAN Curriculum Sourcebook พร้อมทั้งตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ASEAN Curriculum Sourcebook เพื่อช่วย ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้ครูสามารถปรับกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่แนะนำในเอกสารนี้ ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม และการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบ มีความรู้ ความเข้าใจ เป็นบุคคล ที่มีประสิทธิภาพในชุมชน หรือสังคม และพัฒนาสมรรถนะสำคัญในการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดเดียวกัน คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนในอาเซียน เพื่อให้พวกเขา สามารถทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ดียิ่งขึ้นของอาเซียน